

ชื่อเรื่อง สมุนไพรไทย

สมุนไพร หมายความว่า ยาที่ได้มาจากพืช สัตว์ แร่ธาตุจากธรรมชาติที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพโครงสร้างภายใน สามารถนำมาใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ และบำรุงร่างกายได้

ประเภทของสมุนไพร

1. สมุนไพรที่ได้จากส่วนของพืชโดยตรง (พืชวัตถุ) โดยส่วนต่าง ๆ ที่นำมานั้นมีสารที่สามารถใช้เป็นยาได้ ได้แก่ ใบ ดอก ผล เปลือกผล เมล็ด เปลือกเมล็ด รากหรือหัว ต้น แก่น กระพี้ เนื้อไม้ เปลือกไม้
2. สมุนไพรที่ได้จากอวัยวะของสัตว์ (สัตว์วัตถุ) ได้แก่ ตับ ตี นอ เขา เอ็น เลือด น้ำมัน มูล ฯลฯ เช่น ขี้ผึ้ง รังนก น้ำมันตับปลา
3. สมุนไพรที่ได้จากแร่โดยธรรมชาติหรือสิ่งที่ประกอบขึ้นจากแร่ธาตุต่าง ๆ ตามกรรมวิธี (ธาตุวัตถุ) นำมาใช้เป็นยา เช่น เกลือ กำมะถัน น้ำประสานทอง ดิเกลียว สารส้ม

พืชสมุนไพร นั้นตั้งแต่โบราณก็ทราบกันดีว่ามีคุณค่าทางยามากมาย เชื่อกันอีกด้วยว่าต้นพืชต่าง ๆ ก็เป็นพืชที่มีสารที่เป็นตัวยาด้วยกันทั้งสิ้นเพียงแต่ว่าพืชชนิดไหนจะมีคุณค่าทางยามากน้อยกว่ากันเท่านั้น

พืชสมุนไพรหรือวัตถุธาตุนี้หรือตัวยาสุมนไพ่นี้ แบ่งออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. รูป ได้แก่ ใบไม้ ดอกไม้ เปลือกไม้ แก่นไม้กระพี้ไม้ รากไม้ เมล็ด
2. สี มองแล้วเห็นว่าเป็นสีเขียวใบไม้ สีเหลือง สีแดง สีส้ม สีม่วง สีนํ้าตาล สีดำ
3. กลิ่นให้รู้ว่ามีกลิ่น หอม เหม็น หรือกลิ่นอย่างไร
4. รส ให้รู้ว่ามีรสอย่างไร รสจืด รสฝาด รสขม รสเค็ม รสหวาน รสเปรี้ยว รสเย็น
5. ชื่อ ต้องรู้ว่ามีชื่ออะไรในพืชสมุนไพรนั้น ๆ ให้รู้ ชิง เป็นอย่างไร ข่าเป็นอย่างไร

การจำแนกรูปแบบของสมุนไพรที่ใช้เป็นยาได้ดังนี้คือ

1. รูปแบบที่เป็นของเหลว ยาเหล่านี้นักได้จากกรรมวิธีต่าง ๆ กัน เช่น ยาต้มคือหั่นต้นยาแล้วต้มกับน้ำ ยาขงเป็นยาแห้งหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คั่วแล้วนำไปชงกับน้ำ น้ำคั้นสมุนไพรเตรียมโดยการเอาต้นสมุนไพรสด ๆ ตำให้ละเอียด เติมน้ำแล้วคั้นเอาน้ำยามารับประทาน และยาต้องเตรียมโดยบดสมุนไพรให้แห้งห่อด้วยผ้าขาวบาง ดองในสุรา
2. รูปแบบที่เป็นของแข็ง ยาปั้นลูกกลอน เตรียมโดยหั่นต้นไม้ยาสดให้เป็นแว่นบาง ๆ ตากแดดให้แห้ง บดเป็นผง ผสมกับน้ำผึ้งหรือน้ำเชื่อม 1 ส่วน ปั้นเป็นลูกกลม ๆ เล็ก ๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร ปั้นเสร็จจึงแกะจนแห้ง

3. รูปแบบกึ่งแข็งกึ่งเหลว สมุนไพรเหล่านี้จะทำให้อยู่ในลักษณะพอทรงตัวได้ มักใช้เพื่อการรักษาภายนอก เช่น ยาพอก เติร์ยมโดยใช้ต้นสดตำให้แหลกหรือเหลว

4. รูปแบบอื่นๆ ที่มีลักษณะการใช้พิเศษ เช่น ใช้วิธีรมควัน เพื่อรักษาโรคของทางเดินหายใจหรือการรมควัน เพื่อรักษาแผลและให้มดลูกเข้าสู่วิถีปกติภายหลังคลอด

สมุนไพรไทยที่กำหนดให้เป็น Product Champion ได้แก่

1. ขมิ้นชัน สรรพคุณ แก้ไข้เรื้อรัง แก้โรคผิวหนังผื่นคัน ขับลมผายลม สมานแผล
2. กวาวเครือขาว สรรพคุณ บำรุงเนื้อหนังให้เต่งตึง บำรุงสุขภาพ เป็นยาอายุวัฒนะ
3. กระชายดำ สรรพคุณ แก้โรคบิด แก้ปวดท้อง ลมป่วงทุกชนิด เป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงกำลัง บำรุงทางเพศ ขับลม
4. บัวบก สรรพคุณ บำรุงหัวใจ บำรุงกำลัง แก้ไข้ใน
5. ฟ้ายะลวยโจร สรรพคุณ แก้ไข้ แก้เจ็บคอ แก้ท้องเสีย
6. มะขามป้อม สรรพคุณ แก้ไอ แก้เสมหะ ทำให้ชุ่มคอ

ที่มา : <https://mssd.nmd.go.th/wp-content/uploads/2024/03/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%B8%E0%B8%99%E0%B9%84%E0%B8%9E%E0%B8%A3.pdf>

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้นข้อใดคือสรรพคุณของมะขามป้อม

1. แก้ปวดท้อง
2. แก้โรคผิวหนังผื่นคัน
3. แก้ไข้เรื้อรัง
4. แก้ไอ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : **4. แก้ไอ**

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในบทความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

คำถาม จากบทความ เรื่อง สมุนไพรไทย ข้อความเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็น โดยอ่านข้อความแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นของแต่ละข้อความ

ข้อความนี้ข้อเท็จจริง หรือ ข้อคิดเห็น	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
บัวบก สรรพคุณ บำรุงหัวใจ บำรุงกำลัง แก้ช้ำใน	✓	
การจำแนกรูปแบบของสมุนไพรที่ใช้เป็นยาอาจจำแนกได้ 10 รูปแบบ		✓
สมุนไพรที่ได้จากอวัยวะของสัตว์ อาจมาจาก เล็บเท้า ดวงตาของสัตว์		✓
เกลือ กำมะถัน เป็นสมุนไพรที่ได้จากแร่โดยธรรมชาตินำมาใช้เป็นยา	✓	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น, ข้อคิดเห็น, ข้อคิดเห็น, ข้อเท็จจริง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด

คำถาม อ่านข้อความด้านล่าง พร้อมทั้งใส่เครื่องหมาย ✓ ข้อความที่ถูกต้องในช่องที่ถูกต้อง และใส่เครื่องหมาย X ข้อความที่ไม่ถูกต้องในช่องที่ไม่ถูกต้อง

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
สมุนไพร หมายความว่า ยาที่ได้มาจากพืช สัตว์ แร่ธาตุจากธรรมชาติ	✓	
เนื้อไม้สมุนไพรได้จากอวัยวะของสัตว์		✓
ฟ้าทะลายโจรมีสรรพคุณบำรุงหัวใจ แก้ไข้ใน		✓
รูปแบบของสมุนไพรที่ใช้เป็นยาคือรูปแบบที่เป็นของแข็ง	✓	
กระชายดำเป็นสมุนไพรไทยที่กำหนดให้เป็น Product Champion	✓	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ถูกต้อง, ไม่ถูกต้อง, ไม่ถูกต้อง, ถูกต้อง, ถูกต้อง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเติมคำตอบแบบปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด

คำถาม เพราะเหตุใดสมุนไพรจึงมีความสำคัญต่อร่างกายมนุษย์

คำตอบ สมุนไพรเป็นยาที่ได้มาจากพืช สัตว์ แร่ธาตุจากธรรมชาติที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพโครงสร้างภายใน สามารถนำมาใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ และบำรุงร่างกายได้

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

- สมุนไพรเป็นยาที่ได้มาจากพืช สัตว์ แร่ธาตุจากธรรมชาติที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพโครงสร้างภายใน สามารถนำมาใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ และบำรุงร่างกายได้
- สมุนไพรสามารถใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ได้
- สมุนไพรเป็นยาที่สามารถหาได้ง่ายและเป็นการลดค่าใช้จ่าย
- สมุนไพรที่ใช้มาตั้งแต่สมัยโบราณมีคุณค่าทางยามากมาย
- สมุนไพรที่ใช้เป็นยา สามารถทำเองได้ โดยไม่ต้องหาซื้อและมีความปลอดภัยต่อร่างกาย
- สมุนไพรที่เป็นยาสามารถนำมารับประทานเพื่อบรรเทาอาการเบื้องต้นได้

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเติมคำตอบแบบเปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

คำถาม นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความนี้ “สมุนไพรมีสรรพคุณทางยา ช่วยบรรเทาอาการของโรคได้”

คำตอบ เห็นด้วย เพราะ การรับประทานยาสมุนไพร จะช่วยบรรเทาอาการของโรคที่เป็นให้หายได้ และมีความปลอดภัยต่อร่างกาย

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

- เห็นด้วย เพราะ การรับประทานยาสมุนไพร จะช่วยบรรเทาอาการของโรคที่เป็นให้หายได้ และมีความปลอดภัยต่อร่างกาย
- เห็นด้วย เพราะ สมุนไพรมีสรรพคุณหลายอย่างที่สามารถรักษาโรคได้
- ไม่เห็นด้วย เพราะ การรับประทานยาสมุนไพร ไม่ได้ช่วยให้รักษาโรคได้ และเป็นอันตรายต่อร่างกาย
- ไม่เห็นด้วย เพราะ สมุนไพรไม่มีสรรพคุณที่สามารถรักษาโรคที่เป็นให้หายได้

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน